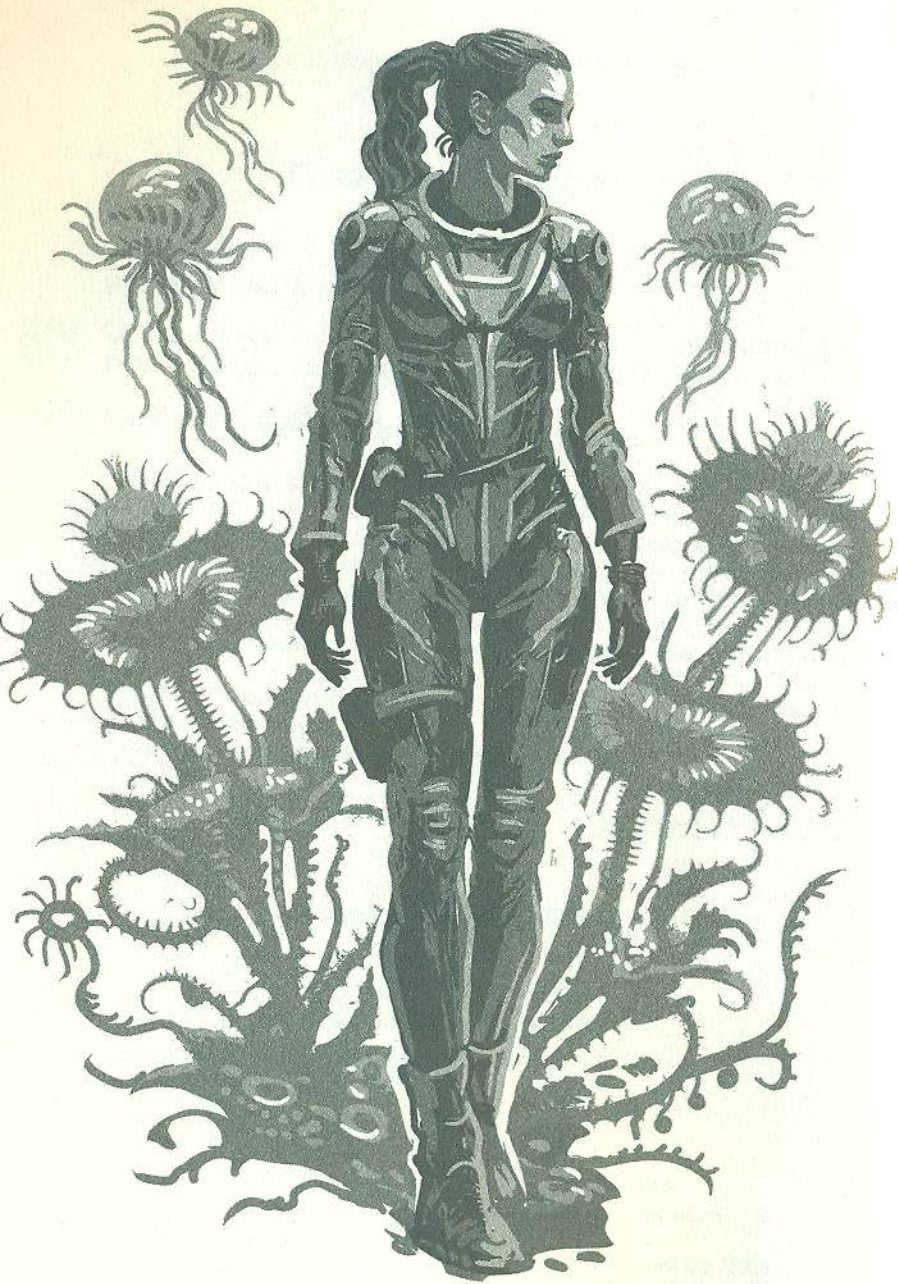

Розділ перший

Над захмареним лісом здіймалося море туману – м'якого, сірого, блискучого. На високих пасмах гір туман яскравішав: ранкове сонце вже пригрівало й підіймало вологу, але в ущелині прохолодна, беззвучна пітьма все ще змагалася з досвітніми сутінками.

Командерка Корделія Нейсміт озирнулася на ботаніка зі своєї групи та, поправивши ремені спорядження для збору біологічного матеріалу, продовжила сходження, важко дихаючи. Вона відкинула з очей довге, вологе від туману пасмо волосся кольору міді й нетерпляче заколола його на потилиці. Наступний об'єкт дослідження треба вибирати не так високо. Сила тяжіння на цій планеті була трохи меншою, ніж на рідній їм Колонії Бета, але робота в розрідженому гірському повітрі однаково одно вимагала значних фізичних зусиль.

Що вище, то густішим ставав ліс. Ідучи по вогкій доріжці, утвореній в ущелині струмком, вони, пригинаючись, продиралися живим тунелем, аж поки не вийшли на відкриту місцевість.

Ранковий вітерець розганяв залишки туману із золотистих пагорбів. Вони тягнулися нескінченно, здіймалися та здіймалися аж до самісінького сірого скупчення центральної вершини, увінчаної блискучим льодом. Сонце цього світу сяяло в глибокому бірюзовому небі, у його променях багато виблискували золотисті трави, крихітні квіти й розкидане скрізь припорошене мереживо якоїсь сріблястої рослини. Двоє дослідників зачаровано дивилися на огорнуту тишею гору.

Ботанік, штаб-сержант Дюбауер, широко всміхнувся Корделії через плече й опустився на коліна біля кущика тонконога сріблястого. Вона ж підійшла до найближчого підвищення,

щоб краще роздивитися панораму позаду. На пологих схилах плями лісу ставали дедалі густішими, а на п'ятсот метрів нижче білі хмари простягалися до самого горизонту. І тільки далеко на заході менша сестра їхньої вершини проривалася крізь це закручене вихором море.

Тільки-но Корделія подумала, що добре було б опинитися внизу, на рівнині, аби вперше побачити дощ, як неочікуване видовище вирвало її з мрій.

– Що ж там Роузмонт запалив, щоб аж так пекельно смерділо? – пробурмотіла вона.

За відрогом гірського схилу підіймався стовп маслянистого чорного диму. Потoki повітря його розмазали, розрідили й розвіяли, але сумніватися не доводилося: дим ішов з їхнього базового табору. Корделія придивилася.

Віддалений гул, що переріс у виття, пронизав тищу. Їхній планетарний шатл вирвався з-за хребта й пронісся по небу над ними, залишаючи за собою іскристий шлейф іонізованих газів.

– Оце так зліт! – вигукнув Дюбауер, не відриваючи погляду від неба.

Корделія швидко налаштувала наручний комунікатор ближнього зв'язку й заговорила:

– Нейсміт викликає Базу Один. Відповідайте.

У відповідь почулося тільки потріскування та шипіння. Вона повторила виклик двічі, але безрезультатно. Штаб-сержант Дюбауер занепокоєно заглядав їй через плече.

– Спробуй свій, – запропонувала вона.

Але йому пощастило не більше.

– Збирайся. Ми повертаємося в табір, – наказала Корделія. – І то бігом!

Задихаючись, вони поквапилися до наступного хребта й знову пірнули в ліс. На цій висоті миршаві, але розлогі дерева часто були повалені, переплетені гіллям. На підйомі вони здавалися дикими витворами мистецтва, та дорогою вниз пере-

творилися на грізну смугу перешкод. У голові Корделії проносився понад десяток сценаріїв можливих катастроф, один дивніший за інший.

«Раніше від незнання люди малювали драконів на полях карти», – подумала вона, силкуючись придушити паніку.

Вони пробралися крізь останню ділянку лісу, і перед ними відкрилася велика галявина, обрана для базового табору. Вражена Корделія не могла відвести погляду. Реальність перевершила уяву.

З п'яти обгорілих, грудкуватих чорних горбків, які раніше були акуратним кільцем наметів, здіймався дим. Пойнятий тлінням слід у траві вказував на місце, де стояв їхній шатл, навпроти табору, на іншому боці ущелини. Усюди валялося розбите обладнання. Бактеріологічно захищені санітарні вузли були просто знесені; навіть туалет спалили.

– Господи боже мій, – видихнув штаб-сержант Дюбауер і, мов сомнамбула, сунувся вперед.

Корделія схопила його за комір.

– Пригнися та прикрий мене, – скомандувала вона й обережно рушила до мовчазних руїн.

Трава навколо табору була витоптана й спалена. Приголомшена Корделія намагалася знайти пояснення тому, що сталося. Раніше не виявлені аборигени? Ні, тканину наметів можна розплавити виключно плазмотроном. Можливо, довгоочікувані, але ще не виявлені розвинені цивілізації? Або несподівана епідемія, вірус, не помічений їхніми роботизованими мікробіологічними аналізаторами? Чи була це імунізація? Чи могла це бути спроба дезінфікувати табір? А може, атака уряду якоїсь іншої планети? Їхні нападники навряд чи могли пройти сюди тим самим просторово-часовим каналом, який виявила її група. Але вони дослідили й нанесли на карту не більше як десять відсотків простору в межах світлового місяця цієї системи. Невже інша цивілізація?

Корделія з болем усвідомлювала, що її думки кружляють, наче полонені тварини її зоолога, несамовито бігають по замкненому колу. Вона похмуро пересувалася згарищем, сподіваючись знайти бодай якусь підказку.

Підказка знайшлася у високій траві на півдорозі до ущелини. Високий чоловік у мішкуватій бежевій формі корпусу астрономічних досліджень Бети лежав на землі, дивно розкинувши руки і ноги, буцім його збили, коли він намагався втекти в напрямку лісу. У Корделії перехопило подих від болю впізнання. Вона обережно перевернула тіло.

Це був сумлінний лейтенант Роузмонт. Його погляд, оскляний і нерухомий, усе ще здавався стурбованим, ніби досі віддзеркалював його внутрішній стан. Корделія закрила мертвому очі.

Але чому він загинув? Ні крові, ні опіків, ні переломів... Вона обмацала йому голову довгими блідими пальцями. Шкіра під світлим волоссям була вкрита пухирями – явна ознака впливу нейродезінтегратора. «Значить, про інші цивілізації можна забути». Якусь мить Корделія тримала голову лейтенанта в себе на колінах і безсило, наче сліпа, гладила знайомі риси обличчя. Але зараз не було часу на траур.

Навкарачки вона повернулася до почорнілого кільця та почала шукати серед рейваху засоби зв'язку. Покручені шматки пластику й металу свідчили про те, що нападники добре попрацювали. Здавалося, багато цінного обладнання взагалі зникло.

Зашаруділа трава. Корделія різко прицілилася з пістолета-паралізатора, але завмерла. З-за солом'яного кольору рослинності вигулькнуло напружене обличчя штаб-сержанта Дюбауера.

– Це я, не стріляйте, – прошепотів він хрипким голосом.

– Я мало не вистрілила. Чому ти не залишився на місці? – прошипіла вона у відповідь. – Забудь. Допоможи знайти комунікатор. Треба зв'язатися з кораблем. І не висовуйся – вони можуть повернутися будь-якої миті.

– Хто – вони? Хто це зробив?

– Варіантів – хоч греблю гати. Обирай сам: нуевобразильці, баррарярці, цетагандійці – хтось із цієї компанії. Пер Роузмонт загинув. Нейродезінтегратор.

Корделія підповзла до грудки, яка колись була наметом зі зразками, й уважно її оглянула.

– А подай-но мені ту жердину, – прошепотіла вона.

Корделія обережно поворушила купку жаринок. Намети перестали диміти, але хвилі жару все ще обпікали обличчя, як літнє сонце вдома. Тканина намету осипалася, наче обвуглений папір. Корделія зачепила жердиною напіврозплавлену шафу й витягла її на відкрите місце. Нижня шухляда не розплавилася, але сильно викривилася. Командерка обгорнула руку полою сорочки та спробувала відчинити шухляду, але марно: ту заклинило.

Після кількох хвилин пошуків їм удалося знайти сумнівні «інструменти» – плаский уламок металу й важку грудку, яка колись була високоточним і дуже дорогим метеорологічним самописцем. Використовуючи їх як молоток і долото, вони з Дюбауером, наче печерні люди, зрештою силою відчинили шухляду з тріском, що пролунав як постріл. Обое аж підскочили.

– Пощастило! – вигукнув Дюбауер.

– Віднесімо шухляду до ущелини та спробуємо там, – запропонувала Корделія. – У мене волосся дибки стоїть. Нас тут згори будь-хто побачить.

Усе ще пригинаючись, вони швидко пробралися до укриття, залишивши позаду тіло Роузмонта. Дюбауер витріщився на нього, пробігаючи повз. Його обличчя спотворила лють.

– Хай хто це зробив, він ще поплатиться, чорт забирай!

Корделія лише похитала головою.

Сховавшись у заростях, схожих на папороть, вони почали випробовувати передавач. Спочатку апарат гудів і тріщав, потім затих. Тільки коли по ньому постукали та гарно його потрясли,

він видав сигнал готовності. Корделія знайшла потрібну частоту й почала виклик:

– Командерка Нейсміт викликає дослідницький корабель «Рене Маґрітт». Прийом.

Після мук очікування почулася слабка відповідь, яку переривали статичні перешкоди.

– Лейтенант Штубен слухає. З вами все гаразд, капітанко?

Корделія полегшено видихнула.

– Поки що все добре. Що з вами? Що сталося?

У відповідь пролунав голос докторки Уллері, старшої після Роузмонта офіцерки експедиції:

– Військовий загін барраряців оточив наш табір і зажадав, щоб ми здалися. Вони заявили, що претендують на цю планету за правом першовідкривачів. Потім якийсь псих з їхнього боку пальнув із плазмотрона, і почалося справжнє пекло. Рег відволік їх своїм паралізатором, щоб ми змогли дістатися до шатла. Тут, нагорі, барраряський корабель класу «Генерал», ми з ним граємось у хованки, якщо ви розумієте, про що я...

– Пам'ятайте, ми не зашифровані, – різко нагадала Корделія.

Докторка Уллері завагалася, а потім продовжила:

– Так. Вони все ще вимагають капітуляції. Ви не знаєте – вони захопили Реґа?

– Зі мною Дюбауер. Усі інші на місці?

– Усі, крім Реґа.

– Реґ загинув.

Потріскування статичних перешкод не змогло перекрити лайку Штубена.

– Штубене, тепер кораблем командуєш ти, – перебила його Корделія. – Слухай уважно. Цим сраним мілітаристам не можна, повторюю, не можна довіряти. За жодних обставин не здавай корабель. Я бачила секретні звіти про крейсери «Генерал». У них більше зброї, захисту й людей. Але у вас щонайменше вдвічі більша швидкість. Тому відривайся та не підпускай їх до себе.

Відступай аж до Колонії Бета, якщо доведеться, але не ризикуй моїми людьми. Зрозумів?

– Ми не можемо вас кинути, капітанко!

– Ти не зможеш відправити за нами шатл, якщо не скинеш із хвоста цих барраряців. І якщо ми потрапимо в полон, значно більше шансів повернути нас через дипломатичні канали, ніж через якусь безрозсудну рятувальну операцію. Але для цього вам усім треба дістатися дому й подати скаргу! Ти мене зрозумів? Підтвердь!

– Плюс, – неохоче відповів Штубен. – Але, капітанко, скільки ви зможете ховатися від цих божевільних виродків? Вони все одно вас дістануть, з усіма тими біноклями й телескопами.

– Стільки, скільки зможемо. А тепер рушай! – Корделія іноді уявляла, як її екіпаж діятиме без неї, але не без Роузмонта...

«Зараз важливо втримати Штубена від ігор у солдата, – подумала вона. – Барраряці – не аматори», а вголос додала:

– Від тебе залежить життя п'ятдесяти шести людей. Ти ж умієш рахувати? П'ятдесят шість – це більше, ніж два. Пам'ятай про це, добре? Нейсміт. Кінець зв'язку.

– Корделіє... Удачі. Штубен. Кінець зв'язку.

Корделія відкинулася назад, зітхнула та втупилася в маленький передавач.

– Дивина.

Штаб-сержант Дюбауер пирхнув.

– Це ще м'яко сказано.

– Сказано точно. Не знаю, чи ти помітив...

Раптовий рух у строкатій тіні привернув її увагу. Вона схопилася на ноги, автоматично тягнучись до паралізатора. Але високий гостролиций барраряський солдат у зелено-сірій камуфляжній формі рухався швидше. Першим зреагував Дюбауер, відштовхнувши Корделію позад себе. Уже падаючи в ущелину, вона почула тріск нейродезінтегратора, а з її рук висковзнули і паралізатор, і передавач. Навколишній світ